

Kvalitetssikring av naturtyper i Sande kommune

Arne Endre Laugsand og Kim Abel

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold kvalitetssikret naturtyper i Sande kommune sesongen 2014. Det ble registrert 16 lokaliteter fordelt på 4 svært viktige (A-verdi), 10 viktige (B-verdi) og 2 lokalt viktige (C-verdi). 7 av lokalitetene er nykartlagte lokaliteter.

Nøkkelord

Naturtypekartlegging
Naturtyper
Prioriterte naturtyper
Artsmangfold
Naturbase
Sande
Dammer

Omslag

To eksemplar av *Hydrometra gracilenta* fra dam ved Sandø (BN00018630). Disse småle tegene er rovdyr som løper rundt på vannoverflaten og fanger små insekter og andre småkryp som har falt i vannet.

Foto: Arne E. Laugsand

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-441-2

BioFokus-notat 2015-25

Tittel

Kvalitetssikring av naturtyper i Sande kommune

Forfattere

Arne Endre Laugsand og Kim Abel

Dato

20. november 2015

Antall sider

6 sider + vedlegg

Refereres som

Laugsand, A. E. og Abel, K. 2015. Kvalitetssikring av naturtyper i Sande kommune. BioFokus-notat 2015-25. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgivere

Fylkesmannen i Vestfold

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.
Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra:
<http://lager.biofokus.no/web/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Bakgrunn

BioFokus har på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold kvalitetssikret naturtyper i Sande kommune sesongen 2014. A- og B-lokaliteter ble prioritert. Vår kontaktperson hos Fylkesmannen har vært Erik Johan Blomdal og vi takker for samarbeidet. Dette notatet oppsummerer kort denne tilleggskartleggingen.

Nedenfor gis en oversikt over lokaliteter i listeform og kart med omtrentlig plassering av lokalitetene. Lokalitetene er fotodokumentert og beskrevet i Natur2000 og kartavgrensninger digitalisert i GIS. Interessante artsfunn er rapportert til Artsdatabanken (Artsdatabanken & GBIF Norge 2015). Datasettet oversendes Fylkesmannen i Vestfold for videreformidling til Naturbase (Miljødirektoratet 2015).

Resultater

Det ble i prosjektet registrert 16 (naturtype)lokaliteter i Sande kommune. 9 lokaliteter er kvalitetssikret og 7 er nyregistrerte lokaliteter. 4 lokaliteter ble vurdert til svært viktige (A-verdi), 10 lokaliteter fikk verdien viktig (B-verdi) og 2 lokaliteter ble gitt lokal verdi (C-verdi).

Lokalitetene er gjengitt i tabell 1 med navn utforming og verdi, samt et oversiktskart i figur 1 med samsvarende lokalitetsnummer. Til slutt følger faktaark for lokalitetene i vedlegg.

Tabell 1. Liste over lokaliteter registrert i dette prosjektet i Sande kommune med naturtypeutforming og verdisetting. De lokalitetsnummer som starter med BN er kvalitetssikrede lokaliteter. De som har nasjonalt nr (begynner med 07) er nykartlagte. Utforminger i parentes er hovednaturtype hvor utforming ikke er angitt.

Lokalitetsnr	Navn	Utforming	Verdi
071310338	Holsrud 2	Eik	C
071310342	Bjerke Nord	Eik	A
071310343	Bjerke	Ask	B
071310347	Selvikåsen øst	(dam)	B
071310348	Selvikåsen sør	Eik	B
071310350	Sando pukverk	Åpen sand- og grusmark	B
071310356	Vammen	Semi-naturlig strandeng	B
BN00018577	Øye	Fattig beiteeng	C
BN00018579	Gåserud	Fattig beiteeng	A
BN00018594	Holsrud	Fattig beiteeng	B
BN00018612	Kudalsdammen	(dam)	B
BN00018615	Løvås	Gårdsdam	B
BN00018630	Sando	Gårdsdam	A
BN00018634	Hagadalen	Gammel eikeskog	B
BN00018646	Bjerkøya	Kalkgranskog	A
BN00084641	Sjølsetra	Fattig slåtteeng	B

Figur 1. Oversiktskart som viser omtrentlig plassering av lokalitetene. Lokalitetsnummer samsvarer med nummerering i tabell 1. Detaljer kan studeres på Naturbase når datasettet blir tilgjengelig der.

Figur 2. Dammen ved Løvås (BN00018615) har redusert potensial for artsmangfold på grunn av totalt gjengrodd vannspeil og lav vannstand. Tidligere var dette en storsalamander-lokalitet, men tilstanden var da trolig bedre. Arten ble ikke gjenfunnet i 2014. Foto: Arne E. Laugsand 2014.

Kartleggingsstatus og kartleggingsbehov

Det ble fanget opp tre lokaliteter til for den utvalgte naturtypen hule eiker, men fortsatt gjelder at det kan være en del uregistrerte lokaliteter på sørvest-siden av Sandebukta i områder rundt Skjervik, Holm og Oresætra. I tillegg kan det være uregistrerte lokaliteter langs elva Bremsa og langs de større bekkene i kulturlandskapet i kommunen.

For naturtypen Dam er det registrert 19 forekomster i kommunen. 4 av disse ble besøkt innenfor dette prosjektet. Det kan selvsagt være flere lokaliteter i kulturlandskapet, men det antas at de viktigste er fanget opp. Dette er en naturtype hvor tilstanden raskt kan endres med gjengroing og det anbefales at de mest verdifulle lokalitetene vies jevnlig oppmerksomhet i forhold til skjøtsel og informasjon til grunneiere.

For åpen grunnlendt kalkmark vurderes Sande kommune som godt kartlagt, men med fortsatt noe potensial for flere lokaliteter (Reiso et al. 2013).

Det har vært gjennomført naturtypekartlegginger i kommunen i flere omganger, men ingen av de har vært heldekkende i kommunen, både med tanke på utvalg og areal.

Referanser

Artsdatabanken & GBIF Norge. 2015. Artskart. Internettportal for artssøk.
<http://artskart.artsdatabanken.no/>

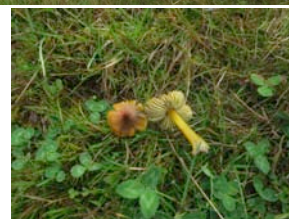
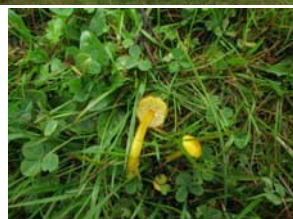
Miljødirektoratet. 2015. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/>

Reiso, S., Thylén, A. og H., H. T. 2013. Kartlegging av åpen kalkmark i Buskerud, Vestfold og Telemark 2012. 2013-13.

http://biolitt.biofokus.no/rapporter/sistesjanserapport_2013-13.pdf

Vedlegg. Faktaark med lokalitetsbeskrivelser

Holsrud Foto: Arne E. Laugsand 2014 Beitemarka ved Holsrud er meget stor.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Fattig beiteeng

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - Fattig beiteeng D0430 (80%), Hagemark D05 - Fattig hagemark med edellauvtrær D0430 (20%).

Feltsjekk: 09.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere registrert i 2003 av Frode N. Bye og Geir Gaarder. Den 9.9.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand befart lokaliteten i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Stor naturbeitemark i ravinedal langs Rudsbekken ved Holsrud i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Meget stor beitemark med variasjon fra mer nitrofil og tett graseng og noe høymole i søkkene til mer interessant tørrbakkepreg på ryggene. Her inngår füllblom, prestekrage, dunkjempe enkelte steder, ryllik, rødkløver, kvitkløver, aurikkelsveve, blåklukke, tiriltunge og firkantperikum. I forbindelse med mindre utglidninger og områder med tråkkslitasje finnes jordrøyk, kvassdå, balderbrå og gulflatbelg. Det avgrenses også

tresatt beitemark med bjørk, selje, eik og ask. Flere av trærne er på vei til å bli gamle. Dette inkluderes som mosaikk 20 prosent hagemark. Videre er det utløpere inn i beitemarka av gråor-heggeskogen som ligger langs Rudsbekken.

Artsmangfold: Det er påvist flere arter av vanlige vokssopper; mønjevokssopp, kjeglevokssopp, hvit vokssopp og limvokssopp, samt arter i slekten Entoloma. Det betyr at det kan være potensial for mer interessante arter av vokssopp. Det kan være potensial for pionerarter av moser i tilknytning til eksponert jord og leire der det er tråkkslitasje eller mindre utglidninger i ravinesidene. Rosettmose ble funnet i 2003. Naturbeitemark av denne typen har et potensial for mangfold av insekter, for eksempel humler, bier, fluer knyttet til kløverartene og andre engplanter og videre løpebiller, bladbiller, kortvinger og møkkbiller.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det drives økologisk beite med storfe og antagelig har det vært sau eller geit på beitet tidligere. Beitetrykket varierer fra moderat til enkelte områder med tydelig tråkkslitasje. Ingen gjengroing. En tursti deler beitemarka i to.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved befaringen.

Del av helhetlig landskap: Naturtypen inngår i ravinelandskapet langs Rudsbekken og Bremsa hvor det er mange naturtypelokaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter utkast til faktaark for naturbeitemark i 2014. Artsmangfoldet tillegges middels vekt med antatt minst 30 habitatspesialister innen planter, sopp, moser og insekter. Potensialet for rødlistearter vurderes til middels vekt, sannsynlig forekommer rødlistearter, men dette er ikke dokumentert. Tilstand gis middels vekt på grunnlag av liten gjødselpåvirkning, ok beitetrykk og lite tekniske inngrep. Størrelse tillegges høy vekt, selv om en utelater mer næringsrike søkk, er arealet med artsrik eng stort. Lokaliteten vurderes til viktig (B). Flere artsinventeringer av spesielt, insekter sopp og moser kan avgjøre om det er grunnlag for å heve verdien.

Skjøtsel og hensyn: Oppretthold og overvåk beitetrykket. Arealet bør ikke gjødsles eller sprøytes. Tilleggsfôring bør unngås. Saltsteiner bør ikke brukes på grunn av tråkkslitasje rundt stein. Manuell rydding av krattskog bør foretas ved behov.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 23 art(er) påvist: føyllblom, balderbrå, selje, gråor, sommereik, jordrøyk, hegg, gulflatbelg, tiriltunge, rødkløver, hvitkløver, firkantperikum, kvassdå, dunkjempe, blåklokke, ryllik, aurikkelsveve, prestekrage, ask, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, limvokssopp, kritt vokssopp.

Holsrud 2 Foto: Arne E. Laugsand 2014 Trekronene på noen av de fristilte eikene ved Holsrud.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Store gamle trær
Utforming: Eik
Mosaikk:
Feltsjekk: 09.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av BioFokus ved Arne E. Laugsand den 09.09.2014 i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen. (Lokaliteten overlapper med lokalitet for naturbeitemark.)

Beliggenhet og naturgrunnlag: Store eiketrær i nedkant av beitemarka ved Holsrud i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: 7 store eiketrær hvorav to har stammeomkrets på rundt 220 cm (ikke målt). De andre er noe mindre. Trærne er høyvokste og vitale. Sprekkebarken er opp til 3 cm dyp.

Artsmangfold: Noe potensial for lav og insekter som utnytter død ved i trekronene. Noe potensial for mykorrhiza sopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne er fristilt for en tid tilbake og står relativt soleksponerte.

Verdivurdering: Dette er eiketrær som er like under og over forskriftens inngangsverdi for stammeomkrets. Potensialet for artsmangfold er foreløpig begrenset siden det ikke finnes velutviklede strukturer typiske for gamle eiketrær. Lokaliteten vurderes til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Overvåk at ikke tråkkslitasje fra beitedyr skader røttene og sett eventuelt opp gjerde rundt trærne om beitedyra søker tilhold under trærne.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Fattig beiteeng
Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - Fattig beiteeng D0430 (85%), Hagemark D05 - Askehage D0430 (15%).
Feltsjekk: 09.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt av Frode N. Bye i 2002 som hagemark. Den 09.09.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand befart området i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Husdyrbeite i sørvestvendt ravineside til Gryta, vest for tunet til gården Gryte nord i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturbeitemark i mosaikk med omlag 15% hagemark.

Artsmangfold: Tilstanden tilsier relativt lavt potensial for interessante arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området beites med storfe. Varierende beitetrykk og tråkkslitasje. Små områder i gjengroing.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved befaringen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et helhetlig ravinelandskap som bør kartlegges for naturtypen ravinedal. Det er flere naturtypelokaliteter for naturbeitemark i dette landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten scorer lavt på parametere i verdivurderingsmatrisa og vurderes til lokalt viktig C.

Skjøtsel og hensyn: Ask bør fremskjøttes i kanten av hagemarka. Velg ut de største trærne samt noen yngre og rydd noe kratt og åpne tresjiktet slik at et tydeligere hagemarkspreg utvikles. Unngå gjødsling og tilleggsfôring. Overvåk beitetrykket slik at tråkkslitasje og gjødseleffekt ikke blir for stor.

Gåserud Foto: Arne E. Laugsand 2014 Nede ved bekken finnes et område med hasselrønner som bør videreutvikles.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Fattig beiteeng

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Hagemark D05 - Hasselhage D0509 (10%), Naturbeitemark D04 - Beitevåteng D0509 (20%), Naturbeitemark D04 - Fattig beiteeng D0430 (80%).

Feltsjekk: 16.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere registrert av Frode N. Bye i 2002. Den 16.09.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand befart lokaliteten under naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Beitemark i delvis sørvendt ravineside ved bekk mellom Klevjerbakken og Gåserud, nord i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturbeitemark i mosaikk med 80% fattig beiteeng, 20% beitevåteng og 10 % hagemark (110 % pga overlapp beitemark hagemark) hvor ask og en liten ung hasselhage inngår. For øvrig finnes spisslønn, osp, bjørk og or. Av buskvegetasjon er det en del rosekratt, hegg og enkelte hagtorn. Relativt bratt ravineside hvor det er tørrbakkepreg med blant annet prestekrage, fagerklokke, føllblom, aurikkelsveve, fuglevikke, gjerdevikke, gulflatbelg, og engreverumpe. Mose inngår i bunnsjiktet. Ned mot bekken er det flat mark med

mosaikk av tuet beitefukteng med noe høymol, blåkoll og åkersvineblom og grunnlendte knauser hvor hasselrønnene står. Øverst vest i beitemarka står en ask med stammeomkrets på omkring 2 meter.

Artsmangfold: Lokaliteten har betydelig potensial for insektfauna knyttet til ulike engtyper. Kun mønjevokssopp ble funnet av beitemarkssopp, men mer interessante arter kan være tilstede.

Lokaliteten kan ha interessante forekomster av moser knyttet til forstyrret mark.

Bruk, tilstand og påvirkning: Varierende grad av tråkkslitasje. I bratt terreng er det stier med eksponert leire. Beitetrykket varierer også og noen steder er i tidlig gjengroing med høyt feltsjikt og spredning av rosekratt. Men variasjon er positivt for biomangfold og tilstanden vurderes som god.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Naturbeitemarka inngår i et helhetlig ravinlandskap langs sidebekk til Gryteelva og Bremsa som bør kartlegges og vurderes som naturtypen ravinedal.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter faktaark for naturbeitemark i 2014. Det antas å være minst 30 habitatspesialister innen ulike grupper her og det gir middels vekt. Det er sannsynlig med forekomst av flere rødlistearter kanskje spesielt innen sopp, moser og insekter, men dette er ikke dokumentert og parameteren gis middels vekt. Størrelsen gir høy vekt. Tilstanden vurderes til god med passe godt beitetrykk og svake spor av gjødsling, noe som gir høy vekt. Det bemerkes også god variasjon i engtype fra fuktig til tørr og fin struktur i busksjiktet med hagtorn og hasselrønner. Lokaliteten vurderes derfor samlet til svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Området med hasselrønner kan med fordel prioriteres i videre skjøtsel. Utvid gjerne området med spredte hasselrønner. La disse utvikle seg fritt slik at det produseres mye død ved i kjernen av dem. Hold hver hasselrønne relativt soleksponert og godt definert med beitetrykk i mellom. Unngå direkte gjødsling eller tilleggsfôring av dyr. Overvåk beitetrykket. Hindre nyperose i å spre seg ytterligere.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 18 art(er) påvist: engreverumpe, føllblom, osp, gråor, hassel, hagtorn, hegg, gulflatbelg, fuglevikke, gjerdevikke, spisslønn, blåkoll, fagerklokke, aurikkelsveve, prestekrage, åkersvineblom, ask, mønjevokssopp.

Bjerke Nord Foto: Arne E. Laugsand 2014 Hul eik med en del vedmuld i.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Store gamle trær
Utforming: Eik
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt den 16.09.2014 av BioFokus ved Arne E. Laugsand i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tre som står ved Bjerkeveien nord for tunet på Bjerke i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Store gamle trær, eik. Utvalgt naturtype. Hul eik med stammeomkrets på ca 420 cm. En del rødmuld i hulheten, mer enn 10 liter. Flere åpninger inn. En del døde greiner i trekronen. Grov sprekkebark, 3-5 cm dyp. En del mose på stammen. Høyvokst tre med to til tre hovedstammer.

Artsmangfold: Betydelig potensial for spesiell insektfauna knyttet til hulheten og til død ved i trekronen. Potensial for lav og sopp knyttet til sprekkebark og død ved. Potensial for mykorrhizasopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står noe skyggefullt til i kantsone mellom vei og åker.

Del av helhetlig landskap: Det er flere lokaliteter med naturtypen hule eiker i Sande kommune og disse utgjør en helhet. Stor avstand i landskapet mellom gamle eiketrær er et hovedproblem for artsmangfoldet knyttet til naturtypen. Ingen hule eiketrær er registrert i umiddelbar nærhet av dette treet.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter faktaark for store gamle trær i 2014. Treet får høy vekt på omkrets, sprekkebark, hulrom og vedmold. Rødlistearter er ikke dokumentert, men betydelig potensial og vurderes til middels vekt. Middels til høy vekt på avstand til nabolokalitet (ingen hule trær registrert innenfor 500 meter, men større eik forekommer). Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Unngå at gravearbeid på åker eller ved vei skader røttene. Fristill gjerne treet fra andre trær. Det anbefales å ikke fjerne døde greiner i trekronen som er et viktig levested for artsmangfold. Lite trafikkert vei og liten sikkerhetsrisiko ved grein-nedfall. Vis hensyn slik at ikke gjødsel eller sprøytemidler benyttet på åker havner nær eller på treet.

Bjerke treet. Foto: Arne E. Laugsand 2014 Flere arter enn hund kan være knyttet til

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Store gamle trær
Utforming: Ask
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt den 16.09.2014 av BioFokus ved Arne E. Laugsand i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tre som står på tunet til Bjerke i Bjerkeveien i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Styvet ask med stammeomkrets på 282 cm. Sprekkebarken er tydelig, men ikke spesielt dyp.

Artsmangfold: Det ble ikke funnet spesielle arter ved befaringen, men det er potensial for lavarter på barken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står delvis soleksponert i gressplen og styves jevnlig. Et bolighus står svært nær på sørsiden og gir mer skyggefulle forhold.

Del av helhetlig landskap: Treet inngår i et helhetlig landskap av store gamle trær i Sande og Vestfold der det i dag ofte er for langt mellom lokalitetene, og hver enkelt lokalitet har stor betydning for å hindre fragmentering og isolasjon av artsmangfoldet knyttet til naturtypen.

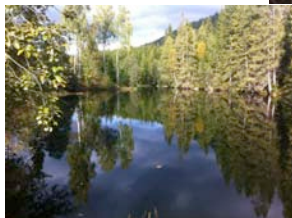
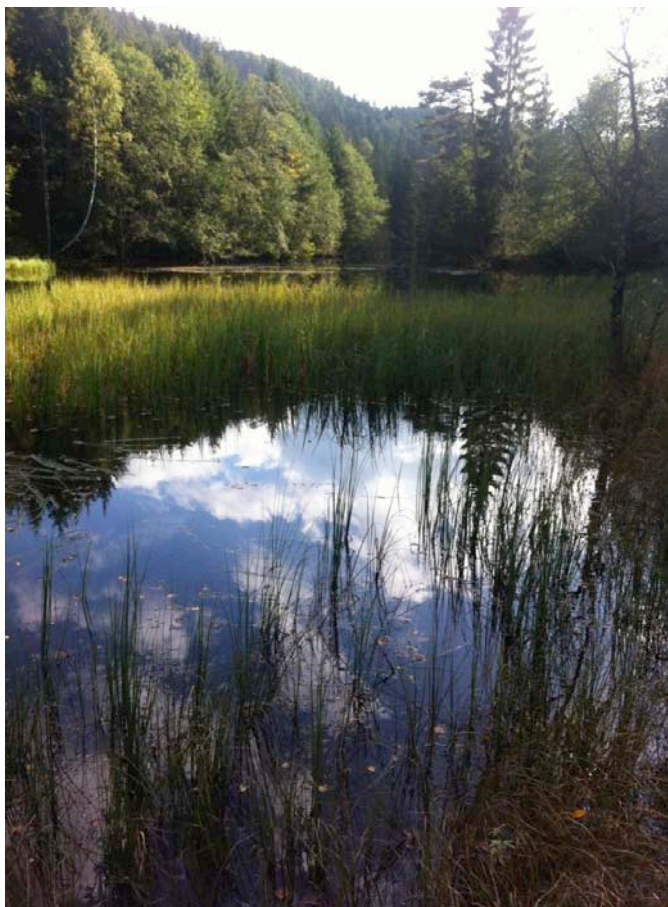
Verdivurdering: Lokaliteten er verdisatt etter faktaark for store gamle trær 2014. Treet får middels vekt på omkrets, sprekkebark, potensial for rødlistearter og avstand til tilsvarende trær. Lokaliteten får derfor verdien viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Oppretthold styving. Vis hensyn til trets røtter ved gravearbeid nær hus og

Lok. nr. 343 Bjerke forts.

tre.

Kudalsdammen Foto: Arne E. Laugsand 2014 Fra nordenden med grunnere områder med mer vegetasjon.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 16.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere registrert av Frode N. Bye i 2003. Den 16.09.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand befart lokaliteten i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Oppdemmet dam som ligger i Selvik-bekken øst i Sande kommune

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dam som er avlang, ca 350 meter lang nord-sør. Dammen har lite vegetasjon og åpent vannspeil. Ved nordenden ved innløpet finnes bestander med starr og elvesnelle. Algematter på bunnen. Ved sørenden ble vannplanter på bunnen observert på ganske stort dyp, som kan være interessante.

Artsmangfold: På Artskart er det registreringer av edelkreps (EN), ål (CR), ørret og abbor. Potensial for vannlevende insektfauna som liker klart vann og noe strøm. Aktuelle grupper er

Lok. nr. 344 Kudalsdammen forts.

vannkalver, virvlere, vannløpere, buksvømmere, ryggsvømmere, vårfluer, døgnfluer og øyestikkere. Noe potensial som yngledam for amfibier. DEt skal også være satt ut gjedde i dammen på slutten av 199-tallet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Oppdemmet. Vei går langs vestsiden. Tresjikt spesielt tett på østsiden. Høy vanngjennomstrømning og klart vann.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved befaringen.

Verdivurdering: Dammen vurderes til viktig (B-verdi) på grunnlag av tilstand og potensial for artsmangfold. Forekomst av ål tillegges ikke spesiell vekt, da selve dammen ikke ansees for å ha spesiell verdi for ål.

Skjøtsel og hensyn: Hold tresjiktet nede rundt deler av dammen.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 1 art(er) påvist: elvesnelle.

Sjørsetra Foto: Arne E. Laugsand 2014 *Coelioxys rufescens*, rustkjeglebie (VU) er registrert her ved Sjørsetra.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Fattig slåtteeeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt av Bjureke og Stabbetorp i 2006. Den 16.09.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand befart lokaliteten i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Sjørsetra ligger øst i Sande kommune, sør for Suluvann og vest for Suluvannsveien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Arealet er ikke inngjerdet og det antas at det for tiden skjottes med slått, heller ikke tegn til tuet vegetasjon, slik at enga nå kartlegges som fattig slåtteeeng. Enkelte områder domineres helt av einstape. Forøvrig arealer med tørrbakkepreg med smalkjempe i bestand, hårfrytle, gjeldkarve, føllblom, ryllik, fagerknoppurt, knollerteknapp, blåklokke, gulaks, stemorsblomst, bestander med firkantperikum, markjordbær og kvitmaure. I 2006 ble også bråtestarr, småstorkenebb og rødknapp registrert. Øvre del av plenarealet er noe

tørrere med innslag hårsveve. Slåttemarka faller inn under definisjonen som en utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven.

Artsmangfold: I 2004 ble det funnet rustkjeglebie (VU), samt de vanlige artene blank droneflue og blomsterbukken *Anastrangalia sanguinolenta*. Lokaliteten har potensial for betydelig arts mangfold av insekter og er sannsynligvis et viktig matfat for en del vedlevende skogsinsekter som trenger både eng og skog i livssyklusen. Det ble ikke registrert vokssopp i gressplen eller eng i 2014, men det er et potensial for sopp spesielt i enga. Barlind (VU) er registrert nord i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av arealet slås som gressplen rundt fritidsboligen. Tydelige tegn til gjengroing med stedvis høgstaudepreg, med brennesle, bringebær og områder med einstape. Befaringen foregikk sent på sesongen med fare for å overse arter i 2014, og det er ikke sikkert tilstanden er betydelig redusert på arealet som ikke er gjengrodd med einstape. Det er mulig arealet med plen gjødsles med påfølgende redusert potensial for sopp.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved berfaringen.

Del av helhetlig landskap: Det er antagelig langt til tilsvarende engtyper. Lokaliteten har en økologisk funksjon for insektfauna i omkringliggende skogområder, f.eks. biller som trebukker som søker næring og parringsplasser på blomster.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter faktaark for slåttemark slik det foreligger i 2014. Tilstand gis middels vekt på grunn av at deler av arealet er dekket av einstape, men for øvrig ok tilstand uten gjødsling og tresjikt. Rødlistearter vurderes til middels vekt på grunn av dokumentert forekomst av rødlistet bieart. Antall engarter i lokaliteten vurderes til ca 15-20 og gir middels vekt. Størrelsen er omkring 8 daa (mindre areal som ikke er gjengrodd), og det gir høy vekt. Lav vekt gis på parameterne nærhet til andre verdifulle kulturmarker og del av tradisjonelt gårdslandskap. Dette summerer til verdien viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Sen årlig slått med skjærende utstyr etter at plantene har satt frø anbefales. Arealet bør absolutt ikke gjødsles. Einstape bør ryddes. Det foreslås å utvide arealet som slås som eng på bekostning av gressplen, om grunneier er villig til det.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 14 art(er) påvist: føllblom, einstape, markjordbær, knollerteknapp, firkantperikum, stemorsblom, smalkjempe, gjeldkarve, blåkløkke, ryllik, fagerknoppurt, hvitmaure, hårfrytle, gulaks.

Løvås Foto: Arne E. Laugsand 2014 Dammen hadde ved beføring lav vannstand og vannspeilet dekket av småandemat.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam
Utforming: Gårdsdam
Mosaikk:
Feltsjekk: 17.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere registrert i 2002 av Frode N. Bye. Den 17.09.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand kartlagt lokaliteten i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dam som ligger på tunet til gården Løvås vest for Sande sentrum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Sirkulær dam med diameter på ca. 10 meter som er omkranset av gressplen. Antagelig under 0,5 meter dyp. Kort vei til overvintringsområde for salamandere i skog på vestsiden. Vannspeilet er dekket av småandemat og det er bestander med mannasøtgras i dammen. For øvrig finnes også flikbrønsle og vassgro langs kantene.

Artsmangfold: Storsalamander (VU) og småsalamander (NT) ble registrert i 1999.

Bruk, tilstand og påvirkning: God solinnstråling, men lav vannstand og mye småandemat gir dårlig tilstand. Grunneier har tidligere brukt ender for å hindre gjengroing.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved beføringen

Del av helhetlig landskap: Det ligger en helt gjengrodd dam i beitemark omtrent 500 meter sør for denne dammen. Denne kan graves opp og restaureres.

Verdivurdering: Det er en stund siden registrering av storsalamander. Tilstanden er redusert, men kan enkelt forbedres. Dammen vurderes til viktig (B).

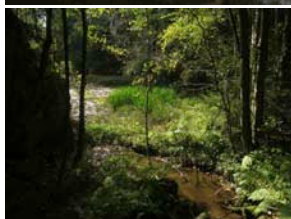
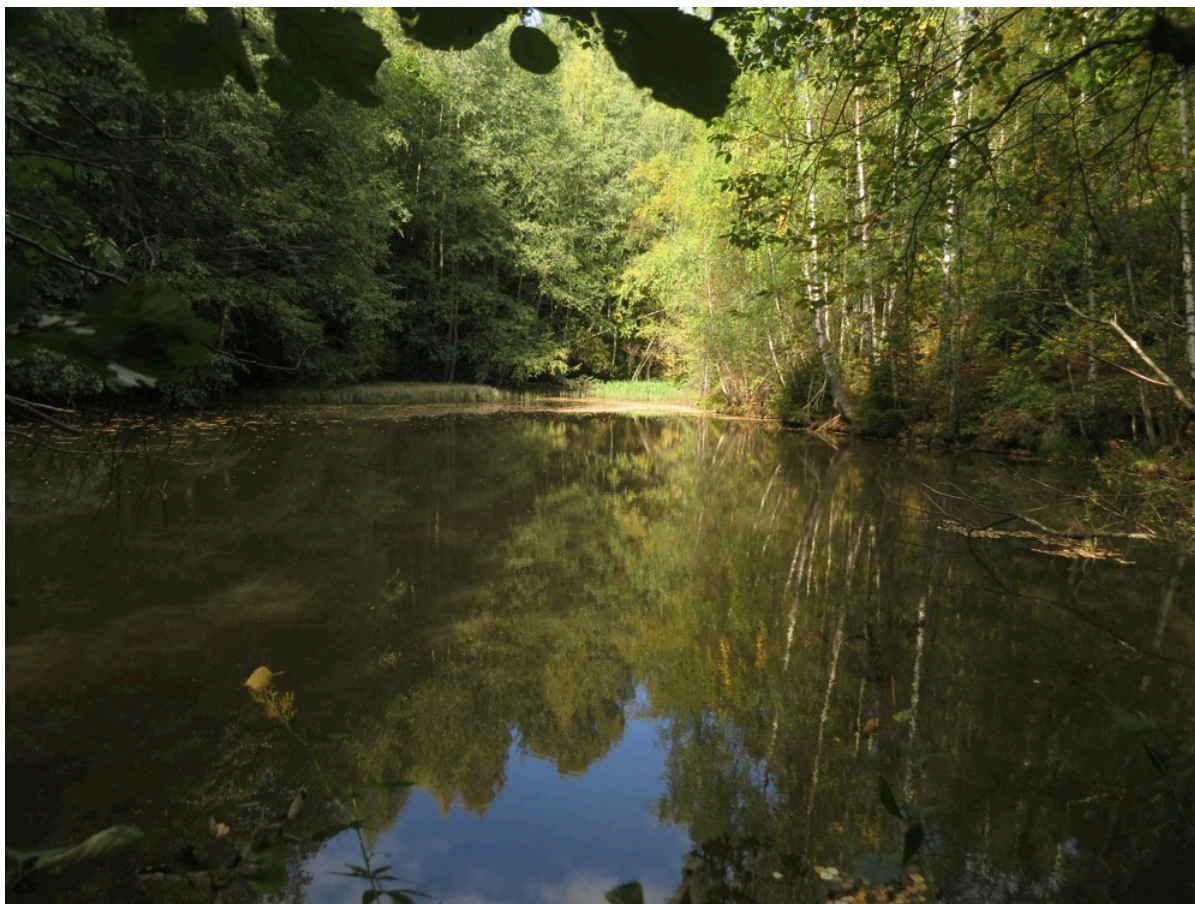
Lok. nr. 346 Løvås forts.

Skjøtsel og hensyn: Rensk vannspeilet for småandemat og sørg for å oppretthold vannstand i tørkeperioder. Det er bedre å renske dammen manuelt enn å bruke ender til dette, da ender lett beiter vekk all vegetasjon og gir stor gjødseleffekt.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 4 art(er) påvist: flikbrønsle, vassgro, andemat, mannasøtgras.

Selvikåsen øst Foto: Arne E. Laugsand 2014 Tett tresjikt rundt dammen gir dårlig tilstand.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 17.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt den 17.09.2014 av BioFokus ved Arne E. Laugsand i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dam som ligger i åkerkant på østsiden av Selvikåsen i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dam som måler om lag 50 x 20 meter og som antagelig er over 2 meter dyp. Større bestander av kjempepiggnopp og elvesnelle finnes ved innløpet fra liten bekk i nordenden. For øvrig finnes her sumpkarse, springfrø og skogsvinerot på mudderflater og mudderbunn. Forøvrig et stort og åpent vannspeil.

Artsmangfold: Potensialet for arts mangfold vurderes til middels. Potensielt yngledam for salamander.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er omkranset av tett tresjikt med løvtrær som gir mye

Lok. nr. 347 Selvikåsen øst forts.

skygge og tilførsel av humus. Kantvegetasjon og vannvegetasjon er derfor redusert. Dammen er oppdemt med en voll i sørenden hvor det også er en kum. Dammen er delvis inngjerdet med piggråd.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved befaringen.

Verdivurdering: Intakt dam med potensial for arts mangfold, vurderes til viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Det foreslås å fjerne tresjiktet på sørsiden for å bedre solinnstrålingen.

Overvåk deretter mot gjengroing og rydd kratt jevnlig på sørsiden.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 12 art(er) påvist: sumpkarse, Hesperocorixa linnaei, Stenus bifoveolatus, elvesnelle, springfrø, skogsvinerot, kjempepiggeknepp (DD), lyssiv, Gyrimus substriatus, stor ryggsvømmer, Sigara fossarum, Sigara lateralis.

Selvikåsen sør Foto: Arne E. Laugsand 2014 Høyvokst eik som bør fristilles.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Store gamle trær
Utforming: Eik
Mosaikk:
Feltsjekk: 17.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt den 17.09.2014 av BioFokus ved Arne E. Laugsand i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tre som står mellom traktorvei og åker sør for Selvikåsen i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Stor eik, utvalgt naturtype, med stammeomkrets på 260 cm og sprekkebark som er om lag 3 cm dyp. Treet er høyvokst og har noe død ved i trekronen. Dette er en sommereik.

Artsmangfold: Potensial for lav, insekter og sopp knyttet til døde greiner i trekronen og til grov sprekkebark. Potensialet er redusert på grunn av skyggefulle forhold. Potensial for mykorrhizasopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står skyggefullt i kantsonen til åker. Det henger en uglekasse

Lok. nr. 348 Selvikåsen sør forts.

i treet.

Del av helhetlig landskap: Det er kartlagt et større antall lokaliteter med naturtypen hule eiker i Sande kommune, og hver enkelt lokalitet er viktig for å redusere fragmentering og isolasjon av artsmangfoldet knyttet til naturtypen. Nærmeste tilsvarende lokalitet ligger ca 250 meter unna ved Engebukta.

Verdivurdering: Treet er vurdert etter utkast til faktaark for naturtypen i 2014. Treet får middels vekt på stammeomkrets, dødvedpartier og avstand til nabolokalitet, samt lav vekt på rødlistearter. Lokaliteten gis derfor verdien viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Treet bør gradvis fristilles fra kratt og nærstående trær.

Sando Foto: Arne E. Laugsand 2014 Stor vanningsdam med god solinnstråling og variert vegetasjon.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam
Utforming: Gårdsdam
Mosaikk:
Feltsjekk: 17.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er tidligere registrert i 2002 av Frode N. Bye. Den 17.09.2014 har BioFokus ved Arne E. Laugsand kartlagt dammen i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dam som ligger nord for tunet til gården Sando østre, sørøst i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vanningsdam som måler ca. 75 x 30 meter. Variert vegetasjon med dominans av bred dunkjevle, sjøsivaks og skogsivaks. Vanlig tjønnaks og grastjønnaks dominerer vannspeilet. For øvrig ble slyngsøtvier, fredløs, knappsiv og lyssiv notert.

Artsmangfold: Småsalamander (NT) registrert i 2014. Variert vegetasjon gir betydelig potensial for vannlevende insektfauna og andre invertebrater.

Bruk, tilstand og påvirkning: God solinnstråling fra sør og sørvest. Tett løvskog på nordøstsiden.

Lok. nr. 349 Sando forts.

Dammen ble anlagt med en voll på 80-tallet i følge grunneier. Benyttes lite til vanning. Vannspeilet er i ferd med å bli gjengrodd.

Fremmede arter: Ingen ble registrert ved befaringen.

Del av helhetlig landskap: Det er ingen tilsvarende dammer i umiddelbar nærhet.

Verdivurdering: Dammen har variert vegetasjon og god tilstand. Den er stor og har et dokumentert arts mangfold og potensialet for gode populasjoner av mange arter er stort. Dammen vurderes til svært viktig A.

Skjøtsel og hensyn: En bør renske deler av vannspeilet for vegetasjon år om annet. Fortsett å hold busk- og tresjikt nede på sør-, vest- og østsiden av dammen.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 11 art(er) påvist: småsalamander, slyngsøtvier, fredløs, grastjernaks, tjernaks, brei dunkjevle, knappsviv, lyssiv, sjøsvivaks, skogsvivaks, blågrønn øyestikker.

Sando pukverk Foto: Arne E. Laugsand 2014 Ved bergveggen vokser rødflangre og lakrismjelt. I forgrunnen tilkjørte masser.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Erstatningsbiotoper på berg og åpen jord

Utforming: Åpen sand- og grusmark

Mosaikk:

Feltsjekk: 17.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt den 17.09.2014 av BioFokus ved Arne E. Laugsand i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen. De nordvestre deler av lokaliteten er ikke befart.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Eldre kalkbrudd på østsiden av Sandebuktveien ved Bekkestranda i Sande kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Erstatningsbiotoper på berg og åpen jord i utforming Åpen sand og grusmark. Rester av opprinnelig kalkmarks-vegetasjon med blant annet rødflangre (god bestand), flekkgrisøre og lakrismjelt finnes nærmest kalkbergveggen i sørøstre del av lokaliteten. For øvrig domineres arealet av helt åpen sand og grusmark med tilkjørte masser av ulike kornstørrelse, samt ordinære, men urterike engarealer og krattskog. Prestekrage, mørkkongsllys, sveve sp., fuglevikke, firkantperikum, tistler og kanadagullris er vanlige arter, men

som er interessante næringsplanter for insektfauna.

Artsmangfold: Betydelig potensial for arts mangfold av solitære bier, veps, humler, biller og andre insektgrupper i tilknytning til kombinasjonen av løsmasser og artsrik eng på en solrik og mikroklimatisk varm lokalitet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er antagelig tilkjørt en del masser av ulik opprinnelse og kvalitet, og foretatt en del bakkeplanering av disse massene nylig. Dette er en negativ påvirkning siden stedets opprinnelige masser og kalkmark er mest interessant. En del av kalkbruddet er gjengrodd med ung løvskog.

Fremmede arter: Kanadagullris og syrin.

Del av helhetlig landskap: Det ligger flere naturtypelokaliteter på kalkmark i umiddelbar nærhet av denne lokaliteten hvor både kalkfuruskog og åpen grunnlendt kalkmark inngår.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter faktaark for Erstatningsbiotop åpen mark i 2014. Tilkjøringen av masser er mest en negativ påvirkning i forhold til kalkvegetasjon (men har på den annen side gitt nye åpne områder som en del insekter utnytter.) Det gis lav vekt på tilstand. Det avgrensede området som antas å ha funksjon for arts mangfoldet er på 35 daa, (men det inngår uinteressante arealer som ikke er mulig å skille ut), parameteren størrelse gis høy vekt.

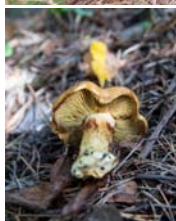
Arts mangfoldet av insekter er ikke grundig dokumentert, men det antas potensial for minst en VU-art og det gis foreløpig middels verdi på parameteren rødlistearter. Det antas å være minst 10-20 sjeldne og uvanlige arter her og dette gir middels vekt. Dette er potensielt en svært viktig lokalitet, men foreløpig er arts mangfoldet av insekter dårlig dokumentert og lokaliteten vurderes foreløpig til viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Insektfaunaen i lokaliteten bør kartlegges nærmere for å få et bedre grunnlag for verdivurderingen. For å fremme biologisk mangfold i lokaliteten er det aktuelt å hindre gjengroing ved å flytte på masser og fjerne krattskog. Områdets opprinnelige masser bør eksponeres i større grad og tilkjøring av nye masser bør stoppes.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 9 art(er) påvist: flekkgrisøre, lakrismjelt, fuglevikke, firkantperikum, mørkkongsllys, prestekrage, kanadagullris, syrin, rødflangre.

Bjerkøya Foto: Kim Abel Kalkbergene er godt synlige flere steder i lokaliteten.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkbarskog

Utforming: Kalkgranskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Kalkbarskog F16 - Kalkgranskog F1605 (65%), Kalkbarskog F16 - Urterik kalkfuruskog F1601 (35%).

Feltsjekk: 02.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er opprinnelig lagt inn i Naturbase i 2002 av Frode Nordang Bye basert på opplysninger fra T. Jensen i 1999. Lokaliteten har gjennom årene vært oppsøkt av mange soppentusiaster og det er følgelig god dokumentasjon av soppfloraen og til dels karplantefloraen i Artskart. Lokaliteten er sist kartlagt av Kim Abel (BioFokus) den 02.09.2014 i forbindelse med kvalitetssikring av naturtyper i Sande kommune på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold. I den forbindelse er teksten endret og avgrensningene justert noe. Avgrensningen er ikke kvalitetssikret fullstendig i felt, men basert i stor grad på flyfoto og terrengkart. Grensene er derfor noe usikker flere steder og nærmere undersøkelser kreves for å avklare grensen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Bjerkøya, sydøst i Sande kommune. Bjerkøya er til en stor grad dominert av boliger og hytter som omkranser lokaliteten, men store

deler av det sentrale høydedraget er fritt for inngrep og består av barskog. Høydedraget er intakt helt ned til sydspissen av øya og begge sider av dette er stort sett inkludert, men mest i øst. En mindre del i nordvest henger ikke sammen med resten av lokaliteten, men består av samme type skog. Helt syd ligger Bjerkøya naturreservat. Berggrunnen er dominert av kalkrike bergarter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er kalkbarskog med utformingen kalkgranskog. Det er også noen partier med urterik kalkfuruskog i grensene mot sørvest, sør og på toppene. Vegetasjonstypen er dominert av kalklågurtskog med også noe innslag av rike utgaver av blåbærgranskog. I kantene er det et lite innslag av strandberg og eng.

Artsmangfold: Det er gjennom årene registrert en lang rekke arter i lokaliteten. På Artskart var det per 20.01.2015 registrert 89 funn av rødlistearter fordelt på ni karplanter og 25 sopp. De registrerte rødlisteartene er (siste funnår i parentes og rødlistekategori basert på lister fra 2010): alm 2013 (NT), ask 2013 (NT), barlind 2013 (NT), fagerrogn 2012 (NT), flueblom 2013 (NT), fuglereir 2012 (NT), liguster 2013 (NT), nikkesmelle 2013 (NT), snau vaniljerot 1977 (NT), blå slimslørsopp 2008 (VU), ferskenstorpigg 2001 (VU), fiolgubbe 2008 (NT), flammebrunpigg 2006 (VU), fnokkgelemusling 1987 (NT), glattstorpigg 2014 (NT), grangråkjuke 2014 (NT), grann styltesopp 2008 (EN), greinflathatt 1987 (NT), grønn rødspore 1997 (NT), grå duftredspore 1986 (NT), grå grynmusserong 2008 (VU), hvit småfingersopp 2008 (NT), konvallbeger 2003 (NT), lammesopp 2008 (NT), loreleibeger 2001 (EN), melrødspore 2004 (VU), musserongvokssopp 2008 (NT), oliventunge 2008 (VU), oransjemusserong 1994 (NT), pluggtraktsopp 1982 (NT), skaftjordstjerne 2008 (NT), snylteslirsopp 2008 (NT), svartsølvpigg 2010 (NT) og vrangstorpigg 2010 (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten fremstår som intakt barskog uten større og nye inngrep, men i kantene er det en del mindre hogstinngrep ved boliger og hytter. Det er ikke mye død ved, men det har begynt å danne seg noe. Dimensjonene på grana ligger mye rundt 30-40 cm og 40-50 cm i brysthøydediameter på furu.

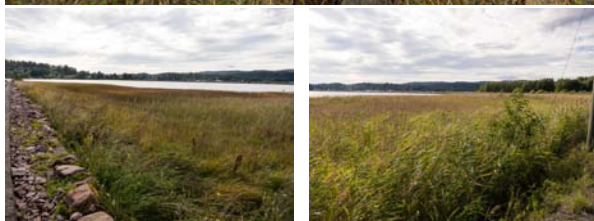
Fremmede arter: Fra Artskart foreligger det funn av flere svartelistearter, men de fleste er knyttet til randsonene med mer åpent terreng. Registrerte arter med høy risiko for å fortrenge stedegent arts mangfold er kirsebær, klustersvineblom, russekål og gullskjellsopp. Blåhegg, gravbergknapp, matgrasløk og vinterkarse gir svært høy risiko for det samme.

Verdivurdering: I henhold til forslaget til faktaark for naturtypen kalkbarskog scorer lokaliteten høyt på alle verdiparametere. Samlet sett tilsvarer dette verdien svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For å utvikle verdiene knyttet til gamle trær og død ved anbefales fri utvikling av området.

Vammen Foto: Kim Abel Sett østover fra den sentrale moloen.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Strandeng og strandsump

Utforming: Semi-naturlig strandeng

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Strandeng og strandsump G05 - Semi-naturlig strandeng G0521 (90%), Strandeng og strandsump G05 - Strandsump G0521 (10%).

Feltsjekk: 02.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er nykartlagt av Kim Abel (BioFokus) den 02.09.2014 i forbindelse med kvalitetssikring og nykartlegging av naturtyper i Sande kommune på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt syd i Sande, på østsiden av brua/moloen over til Bjerkøya. Her ligger det en stor strandeng dominert av takrør fra molonen i vest og ca. 500 meter østover langs fastlandet. Sundet mellom Bjerkøya og fastlandet er svært langgrunt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er strandeng og strandsump med utformingen semi-naturlig strandeng. Semi-naturlig er valgt da dette er en strandeng under gjengroing og som mest trolig har vært kulturpåvirket for mange år siden. Mindre deler faller inn under utformingen strandsump. Slik strandenga fremstår nå er den nesten fullstendig dominert av

takrør, men et mindre område vest for en utstikkende molo sentralt i lokaliteten har mer innslag av havsivaks og en yngre suksisjon av takrør. Andre arter i dette området er strandkryp, strandstjerne, saltsiv, gåsemure, strandkjeks, åkerdylle, kattehale, fjæresauløk og strandkjempe.

Artsmangfold: Ingen spesielle karplanter ble registrert, men området er et viktig leveområde for mange arter fugl. Fra Artskart foreligger det mye dokumentasjon på denne artsgruppen. Området må også sees i sammenheng med gruntvannsområdene utenfor med tanke på fugl.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har ikke vært innhentet info om tilstand på strandenga fra tidligere tider, men trolig er takrørdominansen et relativt nytt fenomen. Tradisjonelt har mange strandenger i indre Oslofjord vært kulturpåvirket ved beite og trolig er dette også tilfelle med denne strandenga. Sentralt i lokaliteten strekker det seg en molo ut med enkelte båtplasser. Ut til denne går det en oppbygd sti gjennom strandenga. Ellers er strandenga fri for inngrep.

Fremmede arter: Fra Artskart er det i kantene registrert noe rynkerose og kanadagullris.

Verdivurdering: I henhold til forslaget til faktaark for strandeng og strandsump scorer lokaliteten lavt på spesialiserte arter, rødlistearter og hevd, middels på tilstand, middels til høy vekt på sjeldenhet, samt høyt på størrelse. Samlet sett tilsvarer dette verdien viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Mange av de mer sjeldne karplantene som er knyttet til strandenger er knyttet til mer kortvokst og kulturbetinget strandeng. Restaurering tilbake til en mer kortvokst strandeng anbefales derfor. Det området med best forutsetninger for å få tilbake noen av de opprinnelige verdiene er strandenga vest for den utstikkende moloen sentralt i lokaliteten. En restaurering vil innebære å gjennomføre et slåtteregime på deler av enga. Dette bør gjøres før takrøret tar helt over i dette området også, noe som trolig er på vei til å skje.

Hagadalen Foto: Kim Abel Eik på blåbærmark i øvre del.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel edellauvskog

Utforming: Gammel eikeskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Gammel edellauvskog F02 - Gammel eikeskog F0201 (70%), Gammel edellauvskog F02 - Gammel lindeskog F0201 (30%).

Feltsjekk: 09.09.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten er opprinnelig lagt inn i Naturbase i 2002 av Frode Nordang Bye basert på eget feltarbeid samme år. Lokaliteten er sist oppsøkt av Kim Abel (BioFokus) den 09.09.2014 i forbindelse med kvalitetssikring og nykartlegging av naturtyper i Sande kommune på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold. Den har i den forbindelse fått endret naturtype og beskrivelsen er oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt syd i Sande langs fylkesveg 319 og rett før kommunegrensa til Svelvik. Her er det en østvendt og bratt lise ned mot vegen. Lokaliteten strekker seg fra vegen og ca. 40 høydemetere opp i lia. I øvre del er det flere bergvegger og noe grovsteinet mark. Løsmassene er sparsomme i store deler, men noe tykkere i nedre del. Berggrunnen er fattig og består av granitt. Lokaliteten grenser til fattig og påvirket barskog.

Tresjiktet er variert med en del eik i øvre del og noe i nedre del. Gran står spredt i hele lokaliteten. Lind finnes spredt, men mest i sør og i nedre del er det mye hasselkjerr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel edellauvskog med utformingen gammel eikeskog. I midtre del i sør er det også noe lindeskog. Skogtilstanden er i grenseland for å kartlegges som edellavuskog da gammelskogselementene er sparsomme, men vurdert til å ligge innenfor inngangsverdien. Vegetasjonen er overveiende fattig og dominert av blåbær, men noe rikere med lågurtinnslag i nedre del.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert. Lokaliteten har et noe begrenset potensiale for sjeldne og trua arter de nærmeste årene.

Bruk, tilstand og påvirkning: I nedre del bærer lokaliteten preg av å være under gjengroing. Trolig har denne delen vært en randsone mot et kulturlandskap. Det står noen få større eiketrær her med dimensjoner rundt 50-60 cm i brysthøydediameter og med mye hasselkjerr rundt. I sør er det blokkmark med en del lind og noen døde stammer. Øvre del har dominans av eik, men av mindre dimensjoner enn i nedre del. Grana er til en viss grad hogd, men det står fortsatt igjen en del gran spredt i hele lokaliteten. Innslaget av gammelskogselementer som død ved og gamle trær er forholdsvis lavt.

Verdivurdering: I henhold til forslaget til faktaark for naturtypen gammel edellauvskog scorer lokaliteten lavt på artsmangfold og skogtilstand, middels på størrelse og høyt på påvirkning. Samlet sett tilsvarer dette verdien viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For å utvikle verdiene knyttet til gamle trær og død ved anbefales fri utvikling av området.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetning av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>